

Početak devedesetih nekoliko finskih opština je počelo ulagati u sisteme grijanja na biomasu za opštinske zgrade, kao što su škole i domovi za starije osobe (<1MW). Istovremeno su poljoprivrednici pokrenuli novi oblik ruralnih preduzeća, tzv. "grijno preduzetništvo". To znači da su potrošače snabdijevali toplotom proizvedenom iz šumske biomase.

Način rada je takav da preduzetnik uglavnom nosi odgovornost za grijanje opštinskih zgrada i snabdijevanje biomasom.

Grijni preduzetnik ili preduzeće je samostalni preduzetnik, zadruga, kompanija s ograničenom odgovornošću ili konzorcij koji provodi radove i održavanje toplane i prodaje toplotu. Grijno preduzeće obično djeluje lokalno, a glavno gorivo je drvena biomasa. Gorivo potiče iz vlastitih šuma preduzetnika ili šuma lokalnih vlasnika ili šuma u vlasništvu drvoprerađivačke industrije. Grijni preduzetnik upravlja toplanom i zarađuje prihod na osnovu količine proizvedene toplote.

Opštine imaju glavnu ulogu u osnivanju grijnih preduzeća, jer posjeduju javne zgrade, kao što su škole i domovi za starije osobe, kojima je potrebno grijanje. Opštine mogu kupiti ove usluge od lokalnih preduzetnika. Na taj način novac koji se prethodno trošio na grijanje sad cirkuliše lokalno, promoviše se lokalna privreda i povećava iznos lokalno oporezivih prihoda.

Prilikom izbora oblika grijnog preduzetništva, faktori koji se moraju uzeti u obzir uključuju veličinu zgrade koja se zagrijava i potrebne investicije.

Najčešći koncept je onaj u kojem su 1-3 preduzetnika odgovorni za grijanje lokalnih objekata. U takvim slučajevima, kapacitet toplana je obično 50-500 kWth. Grijni preduzetnici su obično poljoprivrednici koji posjeduju šume. U malim postrojenjima kojim upravljaju grijni preduzetnici, glavno gorivo je obično drvena sječka. Većinom postrojenja u Finskoj upravlja jedan preduzetnik, a tipična proizvodnja kotla iznosi 75-370 kW.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

Postoje i konzorciji preduzetnika sa po 2-4 člana. Većina postrojenja su školske zgrade, a tipična proizvodnja kotla iznosi 60-300 kWh. U ovim postrojenjima, više od 50% drvnog goriva je proizvedeno iz vlastitih šuma, vlastitom opremom.

Samo u malom broju postrojenja grijanje organizuju kompanije s ograničenom odgovornošću koje su investirale u opremu za nabavku drveta ili kotlovnice.

U grijnim zadrugama, način rada je takav da vlasnici šuma sarađuju u nabavci i isporuci goriva u prostorije kupca. Članovi zadruge takođe zarađuju prihode u obliku kamate koja se plaća na uloženi kapital i prihoda od ulaganja koje isplaćuje zadruga. Rješenje tipa zadruge je prikladno kad se radi o objektima za grijanje većim od jedne zgrade, na primjer okružnim toplanama.

Izvor: Grijno preduzetništvo na bazi biomase u Finskoj—E. Alakangas, VTT.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

